

THIETMARSIA.

THIETMARSIA, Regio Holsatiæ vicinâ ad pellationem habet à lingua vernacula mutuata. Quâ, ad differentiam Holsatiæ, quæ nemorosa, & saltibus occupata, cum palustris sit, à Maris, id est, paludibus, vtiginosis locis, Thietmarsia nuncupatur: Qui enim depressa, & palustria loca tenent, hi ab incolis Maris vocantur, quasi inter paludes limosasq; voragine demersi habitantes. Inde Stormarfi, Crempemarfi, Vilstermarfi, Hafeld or permarfi, &c. Est autem Diethmarsia, natura, & artis beneficio, validè mutata. Nam quæ Albim mare absorbet, latè extensa, aggeribus contra insolentes maris procellas firmatur, quod, dum exstuat, aggeres magnis fluctibus lambit. Dum autem decrescit, ad medijs miliaris spacium recedit, nullis vt nauibus, in Thietmarsiam, hac, pateat accessus. Eadem, ad occasum ferè est ratio, vbi Eidora fluuius, eam distinguit, qui maris etiam æltum, Tilenburgum vsq; sentit. Inde verò, ad Aluerstorffium, maria, lacus, stagna, paludes, accessum omnem impediunt. Meridiem versus, ex Holsatia adicilè arcere possunt. Quod Gerardus, Holsatiæ Dux, magno & suo, & suorum incommodosensit, quem in his viarum angustijs trucidarunt, Anno salutis 1404. Quando alijs etiam, per multi Holsati, cum magna nobilitatis parte, his ipsis angustijs, partim cæsi, partim proprijs conculcati equis, partim aquis suffocati, perierunt. Ad solis exortum, V Vilstermarsiam versus accessus etiã in Thietmarsiam, sed æquè difficilis patet. Regio ipsa lacubus passim distincta est, vt ab equitatu non nimum molestanti queat. Populosa est, & diues, quæ, necessitate postulante, subitò plurimos armatos suppeditare potest. Gens procerâ, ferox, robusta, agilis, hastas vibrare, ijsq; foueas, quantumuis latas, trajicere ac superare potest. Patriam libertatem, summa concordia, & incredibili animorum consensu multos annos hæctenus tutata est. Quod si externum aliquem hostem habeant, simultatibus omnibus domesticis & priuatis depositis, obfirmatis animis coalescunt, autam vt libertatem conseruent. Immites, truces sunt, & duri. Ab hostibus capti, datam non seruant fidem, quam pro redemptione præstiterunt. nec eam etiam ipsis, pro more, & consuetudine patriæ, quantumuis opulenti fuerunt, seruare licet. Quos verò ipsi in bello, ex hostibus capiunt, omnes, sine vlla commiseratione, crudelissimè occidunt. Cæsis in conflictu hostibus sepulturæ ius denegant, nec ab alijs eos humari permittunt. Fœmînæ in hostes immanissimè sæuiunt, vt feritate tigrides, rapacesq; lupas superent. Gentem se liberam, & nullius vnquam seruituti subiectam, solum Bremensem Episcopum tenui censu se caput agnoscere, quondam iactabant. Cuius tamen imperata nunquam benè fecerunt. Sed, vt in quam varias distracti fuerint partes intelligamus, constat sanè quod

Ab omni memoria primi exterorum Saxones Diethmarsie imperarint, sub quorum dominio, ad tempora Henrici I. permansit. Tum, anno nongentesimo, vicesimo primo, pro innata peruicacia, peculiarem sibi constituit dominum, Henricum caluum, alijs pinguem, cognominatum. Is in Rosenfelde domicilium fouit, vbi nunc Hersfeldense monasterium. Et filium habuit læcessorem Henricum bonum Qui Sifridum, & Tiadericum procreauit, vtrinq; Marggrauium. Sifridus Stadium. alium in locum transfudit, firmamq; arcem, contra Panorum, & Nortmannorum incursiones, adiunxit.

Anno Nongentesimo octuagesimo octauo, Dani, Albim ascendentes, & Stadium, cum noua arce occupantes, Sifridum, & Tiadericum fratres, multosq; nobiles, spe magnæ extorquendæ pecuniæ, captiuos abduxerunt. Sed Sifridus, fidei piscatoris industria, ex nauis Danicæ clam ereptus, in Thietmarsiam reducit. Dani, vbi hunc euasisse intelligunt, ira perciti, captiuos ferè omnibus, manus, alijs nares & aures amputarunt, Sifridus à Bennone Saxonum Duce, milite, & viribus auctus, præproperè in Daniam euolans, madnas clades subitò infert, multosq; capit, quos arborum ramis statim affigit. Vnde iudicium loco nomen *Wurgesaur*.

Sifridi successores aliquâto Thietmarsie præfuerunt, vt Sifridus II. Huderus, qui & Vdo alter itè Vdo, Ludolphus, Dedo, Ete-lerus Albus, Quos posteriores duos Thietmarsie, gens agrestis ac fera, trucidarunt, vterq; Idæ (cui Henricus tertius Imperator, prætruu) successiue maritus. Cuius vnicus filius Egbertus, abs Vdone Maggrauio in Soltvedel, parentibus in cæpiis cæditur. Quæ ad causam, Ida vidua Romam, ad Pontificem, Leonem IX. auunculum, se conferens, graues querelas, de filij cæde, effudit. Sed Pontifex, vir bonus, verbo diuino eam religiosè consolatur, docens vsq; adeo non vindicandam Christiano iniuriam, vt & inimicis, exemplo Christi, sit beneficiendum. Quam ipsa informationem religiosè obseruans, non modo omnem Vdoni Maggrauio remisit offensam, verum & omnium bonorum, ditionumq; suarum vnicum hæredem instituit. Ita Vdo, simul & Comitatus Stadenis, & Thietmarsie dominus efficitur, Anno salutis M. LXXVII. Is tres habuit filios, ex quibus Rudolphus, Marggrauius in Soltvedel, Thietmarsie Comes efficitur. Quem ipsi trucidant. Hic duos reliquit filios, Rudolphum & Hartuicium. Quorum ille, cognonimus patri, Thietmarsie Comes manet. Sed & hunc subditi, in arce Bokelenburgo laqueo suffocant, eiusq; coniugem Vualburgem, naso, auribusq; amputatis, in profluentem abijeunt. Qui etiamnum ab illa demersa, *Die Walburgs Amt* vulgò nuncupatur.

Hartuicium, iam strangulati Comitatis frater, Præpositus ac demùm Archiepiscopus Bremensis, mortuo sine liberis, fratre, Thietmarsie Comitatum iure hæreditario, obtinuit. Is autem, seditiosam gentis perfidiam considerans eius ditionem cum Stadeni comitatu, permutauit.

Dehinc Henricus Leo, barbaram Thietmarsie tyrannidem, armata manu de Comitatu ipsorum, Nobilem quendam Reinoldum, inuestiuit. Qui paulò post, cum Adolpho, Holsatiæ Comite, à Vvendis, occiditur. Idem Henricus Leo Abbatia S. Mariæ, iuxta Stadium, quæ nunc intra mœnia est, certos quosdam Thietmarsie pagos donauit. Quorum nomine vt tributum acciperet, cum eò venisset Abbas, vita, spoliatus est, atq; alia pagis indita nomina, quò memoria depositæ annuæ pensionis extingueretur.

Anno M. C. LXXXVI. Comes Adolphus tertius Holsatiæ Comes ad tempus Thietmarsie & Stadij comitatum tenuit, & vi, præfractos Thietmarsie, ad obedientiam coëgit, contra Sifridi Archiepiscopi Bremensis molitiones, qui Bernardum Saxonie Ducem, ipsis præfatum cupiebat. Quob tandem deinde Hartuicium Archiepiscopi Bremensis, quibusdam partionibus ab Adolpho cognato suo obtinuit, vt nimirum, certos auenæ modios, annuatim Holsatiæ Comitibus Thietmarsie penderent. Atque hunc quidem annum, longo tempore soluerunt, quam diu virga ferrea coacti, officium fecere. Sed statim, vbi Bremensis arma deposuit, contra præstitam fidem, pacta, & iuramenta Archiepiscopo deserto, ad Vvaldemarum Slesuici Episcopo obsides. Proinde Danicæ coronæ iuncti, vsque ad diem pugnæ in Bornehouedè, quando insigni perfidia transfugerunt denuò, ad Holsatiæ Comitem malè fidem seruauerunt. Etenim vicesimo post mille ducentos, anno à nato Christo, cum inter Adolphum prioris filium ac Lubeeenses, & Regem Danie Valdemarum iuxta prædium Bornehouede, acie fieret prælium, essentq; in copijs Regijs Diethmarsie, nefario perfidiæ crimine, Regem hostibus prodiderunt. Pepigerunt occultè cum Holsatis antè conflictum, se, deserto Rege, ad ipsos transuros, eiusq; rei indicium fore, si imas clypeorum oras conuertissent. Itaq; vt ad manus ventum est, ipsi in extemis collocati, vbi iam pugna serueret, scutis inuersis, à tergo Danos adoriuntur, quo insperato casu percussus Regius exercitus, prementibus vndiquaque hostibus, superatus, & Otho Dux Braunsuicensis, nepos Regis ex sorore, captus est. Ipso Rege, Regisq; filio, vix ab hoste fugæ præsidio seruatis. Ita, cum infami singularis perfidiæ nota, in libertatem sese vindicarunt. Sed & huic Adolpho Holsatiæ Comiti, eam, quam perfidi solent, fidem seruauerunt. Deinde, sæpè ab Holsatis tentati, semper eos repulerunt; Henricum, Holsatiæ ac Stormariæ, & Ioannem Vagriæ Comites prælio superauerunt. Gerardi Holsatiæ Comitatis, eiusque fratris, Ioannis victrices copias profuderunt. Gerardum tandè ipsum trucidarunt, nouumq; eius exercitum, tanta feritate deleuerunt, vt præter Ducem occubuerint biseni equestri honore insignes, & ex nobilitate trecenti, quorum nomina in annalibus extant. Neq; eo cõtenti Diethmarsie, quod in pugnantibus, cadentesq; immanè crudelitè & sæuitiam, pro more, intemperanter exercuissent, in ipsa quoque cæcorum cadauera, miserè passim agros fœdantia, dum sepulturam honestam ipsis negant, sæuiunt,